

[N. Chr. Christensen.]

folkevalgte forsamling, var forpligtende for regeringen, men hvorfor vender det ærede medlem hr. Alsing Andersen sig så mod venstres mindretals bemærkning om, at der måtte tilsigtes et effektivt neutralitetsværn, der kunne og skulle modsætte sig, at en overrumpling fandt sted? Det ærede medlem spørger: Hvordan skal denne udtalelse forstås? Jeg forstår ikke rigtig, hvorfor dette spørgsmål fremsættes, medmindre meningen har været den at bortlede opmærksomheden fra, hvad der egentlig er kærnen i denne sag. Kærnen er jo ikke den, som det ærede medlem hr. Skytte og andre har været inde på, om vi havde haft et neutralitetsværn, som de konservative eller venstre havde foreslået.

Nej, kærnen er den, at den socialdemokratiske regering ikke opfyldte erklæringen hverken i dens ånd eller i dens indhold overfor dette land, og derfor må det ærede medlem finde sig i, at vi, selvom vi ikke retter voldsomme anklager imod den tidligere forsvarsminister, dog mener at have ret til at tage hans hele stilling på dette tidspunkt op til en vurdering. Vi mener at have gjort det udfra strengt saglige synspunkter. Vi har den opfattelse, at hovedansvaret for, at Danmark kom til at stå så ulykkeligt, som det gjorde den 9. april, ikke alene må være hele regeringen, men også den daværende højtærede forsvarsministers. For hvad var det, denne regering gjorde? Den holdt alle de oplysninger, den modtog fra Berlin, for sig selv, indtil det var for sent. Den gjorde intet som helst for at udfylde rammerne i den forsvarsordning, der var vedtaget. Jeg kan nævne blot ganske enkelte ting. Chefen for flyvevåbnet har gjort opmærksom på, at hvis man, bare 3 kvarter forinden det skete, havde fået meddelelsen, så ville alle flyvere have været borte fra flyvepladsen. Det har ikke mindst i Sønderjylland og i Jylland vakt opmærksomhed, at man ikke forstod erklæringens ånd og indhold på den måde, at man f. eks. sikrede, at broer og jernbaneknudepunkter ikke faldt i fjendens hånd, hvis vi kom ud for en overrumpling. Vi kunne have sikret disse ting, uden at det havde virket som en udfordring, den udfordring, man var bange for at foretage overfor det nazistiske Tyskland.

Jeg skal ikke sige noget som helst til, at man trak styrkerne noget op i Sønderjylland, men ved ikke at lave nogen sikringsforanstaltninger beredte man vejen, så den tyske hær kunne gå eller køre igennem Jylland i løbet af et halvt døgn og derfra, fra Frederikshavn, blive udskibet til Norge.

Jeg står ikke her med forsøg på at være den strenge anklager overfor en mand, som jeg ved har haft et uhyre vanskeligt og tungt arbejde, men jeg mener, det er vor ret at gøre opmærksom på, at vi kan kritisere, at regeringen ikke fulgte de anvisninger, der blev givet.

Jeg stillede i går det spørgsmål: Stod der stærkere kræfter bagved den daværende højtærede forsvarsminister, som forhindrede ham i at udføre sine dispositioner? Efter at jeg har hørt på denne debat, og efter at jeg har hørt de forklaringer, som man fra radikal og socialdemokratisk side har givet, er jeg ganske klar over, at der stod stærkere kræfter bagved. Jeg er ganske klar over, at når det ærede medlem hr. Alsing Andersen ikke har svaret på dette spørgsmål, er grunden den, at han må erkende, at han var et led i en politik, som ikke opfyldte den opgave, folketinget med rette kunne have ventet.

Man prøver både fra socialdemokratisk og fra radikal side på at bortlede opmærksomheden fra det, det drejer sig om, ved at stille spørgsmålet op på den måde: Hvor mange mennesker skulle der være ofret? Hvad ville f. eks. venstre have gjort? Var man ikke indforstået med, at kampene blev standset? Jeg tror, det var helt rigtigt, at man på det tidspunkt standsede kampene, som man gjorde, for der var jo ikke noget at kæmpe med. Men hvis man indenfor forsvarsministeriet og de organer, som er tilknyttet det, havde været klar over faren og handlet derefter, var vi i hvert tilfælde ikke kommet til at stå i den tilstand, at hovedstaden blev overrumplet på en måde, der for historien vil tegne sig som et billede, vi ikke kan lide at tænke på. Også dette hører med i vor bedømmelse af disse forhold.

Jeg lagde mærke til, at det ærede medlem hr. Alsing Andersen i sin tale, der på visse områder mere bar angrebets end forsvarets karakter og i visse afsnit var præget af en arrogance, som jeg egentlig ikke synes den